

Dz.U. 1974 Nr 47 poz. 282

Opracowano na
podstawie: t.j.
Dz. U. z 2017 r.
poz. 2146.

U S T A W A

z dnia 17 grudnia 1974 r.

o uposażeniu żołnierzy niezawodowych**Rozdział 1****Przepisy ogólne**

Art. 1. 1. Ustawa określa uposażenie i inne należności pieniężne żołnierzy niezawodowych odbywających zasadniczą służbę wojskową, przeszkolenie wojskowe lub ćwiczenia wojskowe oraz pełniących służbę przygotowawczą, okresową służbę wojskową, terytorialną służbę wojskową lub służbę wojskową w razie ogłoszenia mobilizacji i w czasie wojny, a także pełniących służbę kandydacką.

2. Do żołnierzy pełniących służbę kandydacką ustawę stosuje się w zakresie określonym w art. 130 ustawy z dnia 11 września 2003 r. o służbie wojskowej żołnierzy zawodowych (Dz. U. z 2016 r. poz. 1726 i 2138 oraz z 2017 r. poz. 60).

Art. 2. 1. Uposażenie żołnierzy składa się z uposażenia zasadniczego i dodatków.

2. Inne należności pieniężne obejmują:

- 1) nagrody i zapomogi;
- 2) należności za podróże służbowe;
- 3) należności w związku ze zwolnieniem z czynnej służby wojskowej;
- 4) zasiłki pogrzebowe, odprawy pośmiertne, zwrot kosztów pogrzebu.

3. (uchylony)

4. (uchylony)

5. (uchylony)

Art. 3. 1. Z tytułu pełnienia służby wojskowej żołnierz otrzymuje tylko jedno uposażenie określone w ustawie.

2. (uchylony)

Art. 4. 1. Żołnierzom mogą być przyznawane:

- 1) nagrody – w szczególności w związku z przejawianiem inicjatywy w służbie albo wykonywaniem zadań służbowych wymagających szczególnie dużego nakładu pracy, w tym poza określonym czasem służby, w skróconych terminach lub w warunkach szczególnie utrudnionych;
- 2) zapomogi – w przypadku zdarzeń losowych, klęsk żywiołowych, długotrwałej choroby lub śmierci członka rodziny oraz innych przyczyn powodujących istotne pogorszenie warunków materialnych.

1a. (uchylony)

1b. W razie zaginięcia żołnierza w związku z wykonywaniem zadań służbowych lub śmierci żołnierza Minister Obrony Narodowej może przyznać zapomogę małżonkowi, a w razie braku małżonka dzieciom, z zastrzeżeniem ust. 1ba.

1ba. W przypadku braku małżonka i dzieci, zapomogę, o której mowa w ust. 1b, Minister Obrony Narodowej może przyznać rodzicom żołnierza.

1bb. Przepis ust. 1b stosuje się odpowiednio do małżonka, dzieci lub rodziców żołnierza, który zmarł w ciągu trzech lat po zwolnieniu z czynnej służby wojskowej, w następstwie wypadku lub choroby pozostających w związku z pełnieniem czynnej służby wojskowej.

1c. W szczególnie uzasadnionych przypadkach Minister Obrony Narodowej może przyznać zapomogę byłemu żołnierzowi, który został zwolniony z czynnej służby wojskowej wskutek ustalenia przez wojskową komisję lekarską trwałej lub czasowej niezdolności do służby wojskowej, w następstwie wypadku lub choroby pozostających w związku z pełnieniem czynnej służby wojskowej.

2. Minister Obrony Narodowej, w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw zabezpieczenia społecznego i ministrem właściwym do spraw pracy, określi, w drodze rozporządzenia, zasady tworzenia i wysokość funduszy na nagrody i zapomogi, ze wskazaniem źródeł ich finansowania.

3. Minister Obrony Narodowej określi, w drodze rozporządzenia, szczegółowe warunki przyznawania żołnierzom nagród i zapomóg oraz zapomóg w sytuacjach, o których mowa w ust. 1b–1c, uwzględniając okoliczności uzasadniające przyznanie nagrody lub zapomogi, dokumenty stanowiące podstawę przyznania zapomogi, sposób i terminy wypłaty zapomóg, właściwość przełożonych oraz tryb postępowania w tych sprawach.

Art. 5. (uchylony)

Art. 6. 1. Żołnierzowi delegowanemu do wykonywania zadań służbowych poza stałym miejscem odbywania służby przysługują należności za podróże służbowe.

2. Minister Obrony Narodowej, w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw pracy, określi, w drodze rozporządzenia, wysokość, tryb przyznawania należności za podróże służbowe, z uwzględnieniem sposobu obliczania czasu podróży służbowej oraz rodzaju należności i sposobu ustalania ich wysokości oraz terminów i trybu wypłaty tych należności.

Art. 7. 1. Prawo do uposażenia powstaje z dniem stawienia się żołnierza do pełnienia służby w określonym miejscu.

1a. Uposażenie wypłaca się z góry.

1b. Żołnierzowi odbywającemu przeszkolenie wojskowe lub ćwiczenia wojskowe oraz pełniącemu służbę przygotowawczą lub terytorialną służbę wojskową rotacyjnie uposażenie wypłaca się z dołu.

1c. Dowódca jednostki wojskowej może, na wniosek żołnierza, o którym mowa w ust. 1b, wypłacić zaliczkę na poczet przyszłego uposażenia:

- 1) w przypadku odbywania ćwiczeń wojskowych lub pełnienia terytorialnej służby wojskowej rotacyjnie, gdy planowany jednorazowy okres tych ćwiczeń lub pełnienia tej służby przekracza pięć dni – do wysokości stanowiącej równowartość kwoty należnej za okres do pięciu dni ćwiczeń lub pełnienia służby;
- 2) w przypadku odbywania przeszkolenia wojskowego lub pełnienia służby przygotowawczej w jej pierwszym miesiącu – w wysokości stanowiącej równowartość kwoty należnej za okres do siedmiu dni przeszkolenia lub pełnienia służby.

2. Zmiana wysokości uposażenia następuje z dniem powstania okoliczności uzasadniających tę zmianę.

3. Jeżeli prawo do uposażenia powstało lub zmiana wysokości uposażenia nastąpiła w określonym dniu miesiąca kalendarzowego, uposażenie za każdy następny dzień do końca tego miesiąca oblicza się w wysokości 1/30 części miesięcznego uposażenia.

Art. 8. 1. Prawo do uposażenia wygasa z ostatnim dniem miesiąca, w którym żołnierz:

- 1) został zwolniony z czynnej służby wojskowej;
- 2) zmarł lub zaginął.

3) (uchylony)

2. (uchylony)

3. Prawo do uposażenia żołnierzy odbywających przeszkolenie wojskowe lub ćwiczenia wojskowe oraz pełniących służbę przygotowawczą wygasa z dniem zwolnienia z czynnej służby wojskowej.

4. Prawo do uposażenia żołnierzy odbywających ćwiczenia wojskowe rotacyjne oraz pełniących terytorialną służbę wojskową rotacyjnie wygasa z ostatnim dniem jednorazowego okresu tych ćwiczeń lub pełnienia tej służby.

Art. 9. 1. Roszczenia z tytułu prawa do uposażenia i innych należności pieniężnych ulegają przedawnieniu z upływem trzech lat od dnia, w którym roszczenie stało się wymagalne.

2. Organ wojskowy właściwy do rozpatrywania roszczeń może nie uwzględnić upływu przedawnienia, jeżeli opóźnienie w dochodzeniu roszczenia jest usprawiedliwione wyjątkowymi okolicznościami.

3. Bieg przedawnienia przerywa:

- 1) każda czynność przed organem wojskowym właściwym do rozpatrywania roszczeń, przedsięwzięta bezpośrednio w celu dochodzenia lub ustalenia albo zaspokojenia roszczenia;
- 2) uznanie roszczenia.

3a. W razie zwłoki w wypłacie uposażenia i innych należności pieniężnych żołnierzowi przysługują odsetki ustawowe za opóźnienie.

4. Od decyzji wydanych przez organy wojskowe w sprawach określonych w ust. 1 żołnierz może wnieść, w terminie siedmiu dni od daty doręczenia mu decyzji, odwołanie do organu wojskowego wyższego stopnia na zasadach określonych w Kodeksie postępowania administracyjnego, a także skargę do sądu administracyjnego.

5. Jeżeli przepisy szczególne nie stanowią inaczej, organami wojskowymi właściwymi w sprawach określonych w przepisach ustawy są dowódcy jednostek wojskowych zajmujący stanowisko służbowe dowódcy batalionu (równorzędne) lub wyższe w stosunku do wszystkich żołnierzy odbywających służbę w podległej jednostce wojskowej.

6. Stanowiskami służbowymi równorzędnymi stanowisku dowódcy batalionu, o którym mowa w ust. 5, są stanowiska:

- 1) dowódcy dywizjonu lub eskadry;
- 2) dowódcy okrętu II rangi;

- 3) inne stanowiska służbowe dowódców jednostek wojskowych, jeżeli stanowiska te zostały zaszerogowane do stopnia etatowego co najmniej majora (komandora podporucznika).

Art. 10. Uposażenie i inne należności pieniężne pobrane przez żołnierza, przysługujące mu według zasad obowiązujących w dniu wypłaty, nie podlegają zwrotowi, jeżeli dalsze przepisy nie stanowią inaczej.

Rozdział 2

(uchylony)

Rozdział 3

Uposażenie i inne należności pieniężne

Art. 27. 1. Żołnierzowi pełniącemu okresową służbę wojskową przysługują:

- 1) uposażenie zasadnicze,
- 2) dodatki do uposażenia zasadniczego,
- 3) ekwiwalent pieniężny za niewykorzystany urlop wypoczynkowy,
- 4) zasiłek pogrzebowy,
- 5) odprawa pośmiertna,
- 6) pokrycie kosztów pogrzebu ze środków budżetu państwa z części, której dysponentem jest Minister Obrony Narodowej

– w wysokości i na zasadach określonych jak dla żołnierzy zawodowych w przepisach ustawy z dnia 11 września 2003 r. o służbie wojskowej żołnierzy zawodowych.

2. Żołnierzowi zwolnionemu z okresowej służby wojskowej przysługuje odprawa w wysokości:

- 1) 50% miesięcznego uposażenia zasadniczego wraz z dodatkami o charakterze stałym, należnego na ostatnio zajmowanym stanowisku służbowym, jeżeli służbę okresową odbywał co najmniej sześć miesięcy;
- 2) 100% uposażenia określonego w pkt 1, jeżeli:
  - a) służbę pełnił co najmniej dwanaście miesięcy albo
  - b) został zwolniony ze służby ze względu na stan zdrowia przed jej odbyciem.

3. Odprawa nie przysługuje żołnierzom zwolnionym z okresowej służby wojskowej wskutek skazania na karę pozbawienia wolności, w tym również na karę aresztu wojskowego lub utraty stopnia wojskowego, albo wskutek zastosowania tymczasowego aresztowania, chyba że postępowanie karne zostało umorzone lub żołnierz został uniewinniony.

4. Żołnierzowi służby okresowej zwolnionemu z czynnej służby wojskowej niespełniającemu warunków do nabycia prawa do emerytury wojskowej lub wojskowej renty inwalidzkiej, od jego uposażenia wypłaconego po dniu 31 grudnia 1998 r. do dnia zwolnienia ze służby, od którego nie odprowadzono składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe, przekazuje się do Zakładu Ubezpieczeń Społecznych składki za ten okres przewidziane w ustawie z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (Dz. U. z 2017 r. poz. 1778) na zasadach określonych w art. 6a ustawy z dnia 10 grudnia 1993 r. o zaopatrzeniu emerytalnym żołnierzy zawodowych oraz ich rodzin (Dz. U. z 2016 r. poz. 1037 i 2138 oraz z 2017 r. poz. 715 i 1321).

Art. 27a. Uposażenie zasadnicze przysługuje w stawkach miesięcznych lub dziennych, w zależności od rodzaju odbywanej lub pełnionej czynnej służby wojskowej.

Art. 28. (uchylony)

Art. 29. (uchylony)

Art. 30. 1. Żołnierzom odbywającym zasadniczą służbę wojskową lub przeszkolenie wojskowe przysługuje uposażenie zasadnicze według stopnia wojskowego.

2. Żołnierzom, o których mowa w ust. 1, mogą być przyznane do uposażenia dodatek funkcyjny i dodatki uzasadnione szczególnymi właściwościami lub warunkami służby wojskowej.

3. (uchylony)

4. (uchylony)

Art. 31. 1. Żołnierzom odbywającym ćwiczenia wojskowe przysługuje za każdy dzień trwania tych ćwiczeń uposażenie zasadnicze według stopnia etatowego zajmowanego stanowiska służbowego.

1a. Żołnierzom, o których mowa w ust. 1, do czasu wyznaczenia na stanowisko służbowe przysługuje uposażenie zasadnicze według posiadanego stopnia wojskowego.

2. Żołnierzom, o których mowa w ust. 1, wyznaczonym na stanowiska służbowe przewidziane w etatach jako stanowiska dowódcze, dowódca jednostki wojskowej przyznaje dodatek funkcyjny w wysokości do 15% uposażenia zasadniczego przysługującego żołnierzowi.

2a. Żołnierzom, o których mowa w ust. 1, mogą być przyznawane dodatki do uposażenia, uzasadnione szczególnymi właściwościami lub warunkami służby wojskowej, przewidziane dla żołnierzy odbywających zasadniczą służbę wojskową.

3. (uchylony)

4. Pobieranie uposażenia, o którym mowa w ust. 1, powoduje zawieszenie na ten czas prawa do zasiłku dla bezrobotnych.

5. (uchylony)

Art. 31a. 1. Żołnierzom rezerwy pełniącym czynną służbę wojskową na stanowiskach służbowych, na których nadane są przydziały kryzysowe, dowódca jednostki wojskowej przyznaje dodatek w wysokości 3% należnego uposażenia zasadniczego po upływie okresu trzech lat posiadania tego przydziału. Dodatek ten jest zwiększany o kolejne 3% za każdy następny taki okres.

2. (uchylony)

Art. 31b. Żołnierzowi rezerwy pełniącemu czynną służbę wojskową dowódca jednostki wojskowej przyznaje dodatek motywacyjny za posiadanie odpowiedniej klasy kwalifikacyjnej, o której mowa w art. 63a ustawy z dnia 21 listopada 1967 r. o powszechnym obowiązku obrony Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. z 2017 r. poz. 1430), jeżeli uzyskał on w ostatnim opiniowaniu służbowym pozytywną ocenę.

Art. 31c. 1. Żołnierzom pełniącym terytorialną służbę wojskową rotacyjnie przysługuje za każdy dzień trwania tej służby uposażenie zasadnicze i dodatki w wysokości i na zasadach określonych dla żołnierzy odbywających ćwiczenia wojskowe. Przepisy art. 31–31b stosuje się odpowiednio.

2. Żołnierzom pełniącym terytorialną służbę wojskową przysługuje za każdy miesiąc kalendarzowy pełnienia tej służby dodatek za gotowość bojową, wypłacany w najbliższym miesiącu pełnienia terytorialnej służby wojskowej rotacyjnie łącznie z uposażeniem zasadniczym.

3. Dodatek, o którym mowa w ust. 2, nie przysługuje za miesiąc kalendarzowy, w którym żołnierz nie stawił się do terytorialnej służby wojskowej pełnionej rotacyjnie lub nie pełnił jej z przyczyn nieusprawiedliwionych w pełnym wymiarze ustalonego czasu trwania.

4. Wysokość dodatku za gotowość bojową ustala się na poziomie nie niższym niż 10% najniższego uposażenia zasadniczego żołnierza zawodowego.

Art. 32. 1. Osobom, które odbyły zasadniczą służbę wojskową albo przeszkolenie wojskowe, przysługuje odprawa w związku ze zwolnieniem z czynnej

służby wojskowej w wysokości minimalnego wynagrodzenia za pracę, ogłaszanego corocznie na podstawie art. 2 ust. 4 ustawy z dnia 10 października 2002 r. o minimalnym wynagrodzeniu za pracę (Dz. U. z 2017 r. poz. 847).

2. (uchylony)

3. Odprawa, o której mowa w ust. 1, przysługuje również osobom zwolnionym ze względu na stan zdrowia z zasadniczej służby wojskowej lub z przeszkolenia wojskowego przed odbyciem ustalonego okresu służby lub przeszkolenia wojskowego, z tym że osobom zwolnionym przed upływem jednej czwartej ustalonego czasu odbywania służby lub przeszkolenia wojskowego przysługuje odprawa w wysokości 25% kwoty określonej w ust. 1.

4. Osobom zwolnionym z zasadniczej służby wojskowej lub przeszkolenia wojskowego przed odbyciem ustalonego okresu służby wojskowej lub przeszkolenia wojskowego z przyczyn innych niż wymienione w ust. 3 odprawę, o której mowa w ust. 1, wypłaca się w wysokości proporcjonalnej do okresu odbytej służby, z tym że rozpoczęty miesiąc służby traktuje się jako pełny miesiąc.

5. Przepis ust. 4 stosuje się odpowiednio do osób odbywających zasadniczą służbę wojskową w kilku okresach.

6. Odprawa nie przysługuje osobom, które bezpośrednio po odbyciu zasadniczej służby wojskowej lub przeszkolenia wojskowego zostały powołane do zawodowej służby wojskowej lub do służby kandydackiej.

Art. 32a. (uchylony)

Art. 33. 1. W razie śmierci żołnierza, o którym mowa w art. 30, art. 31 i art. 31c ust. 1, koszty pogrzebu są pokrywane z budżetu państwa, z części, której dysponentem jest Minister Obrony Narodowej.

2. Członkom rodziny zmarłego żołnierza przysługuje jednorazowa odprawa w wysokości jednomiesięcznego uposażenia, a jeżeli śmierć nastąpiła wskutek wypadku pozostającego w związku ze służbą wojskową – w wysokości trzy-miesięcznego uposażenia.

3. (uchylony)

4. Do obliczenia wysokości odprawy, o której mowa w ust. 2, przyjmuje się najniższą stawkę uposażenia zasadniczego żołnierza zawodowego w odpowiednim stopniu wojskowym obowiązującego w dniu śmierci żołnierza. Do obliczenia wysokości odprawy dla żołnierzy posiadających stopień wojskowy szeregowego

(marynarza) przyjmuje się uposażenie przewidziane dla stopnia wojskowego starszego szeregowego (starszego marynarza).

5. Odprawę, o której mowa w ust. 2, wypłaca się małżonkowi, dzieciom, rodzicom lub rodzeństwu zmarłego żołnierza.

Art. 33a. Przepisy art. 33 ust. 1, 2, 4 i 5 stosuje się odpowiednio w razie śmierci żołnierza, o którym mowa w art. 30, art. 31 i art. 31c ust. 1, po zwolnieniu z czynnej służby wojskowej, w następstwie wypadku lub choroby pozostających w związku ze służbą wojskową.

Art. 34. (uchylony)

Art. 34a. 1. Żołnierzom pełniącym służbę przygotowawczą przysługuje uposażenie zasadnicze, dodatki do uposażenia zasadniczego i inne należności na zasadach określonych dla żołnierzy pełniących służbę kandydacką.

2. W sprawach dotyczących uposażenia i innych należności pieniężnych przysługujących żołnierzom pełniącym służbę przygotowawczą stosuje się przepisy art. 2 ust. 1 i ust. 2 pkt 1, 2 i 4, art. 3, art. 4 i art. 6–10, art. 30 ust. 2, art. 33, art. 36, art. 38 ust. 2, art. 39, art. 42, art. 34b i art. 43.

3. Żołnierzowi zwolnionemu ze służby przygotowawczej przysługuje odprawa w związku ze zwolnieniem z czynnej służby wojskowej. Przepis art. 32 stosuje się odpowiednio.

3a. Odprawa nie przysługuje żołnierzom zwolnionym ze służby przygotowawczej w przypadkach określonych w art. 98e ust. 2 pkt 1 i 4–7 oraz ust. 5 ustawy z dnia 21 listopada 1967 r. o powszechnym obowiązku obrony Rzeczypospolitej Polskiej.

3b. Żołnierzom pełniącym służbę przygotowawczą w kilku okresach odprawa, o której mowa w ust. 3, przysługuje z dniem zwolnienia po ostatnim okresie pełnienia tej służby.

4. Minister Obrony Narodowej w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw pracy określi, w drodze rozporządzenia, stawki uposażenia zasadniczego dla żołnierzy pełniących służbę przygotowawczą. Rozporządzenie, określając stawki uposażenia, powinno ustalić je na poziomie nie niższym niż uposażenie żołnierzy pełniących służbę kandydacką.

Art. 34b. Minister Obrony Narodowej, w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw pracy, określi, w drodze rozporządzenia:

1) stawki uposażenia zasadniczego żołnierzy:

- a) odbywających zasadniczą służbę wojskową oraz przeszkolenie wojskowe, w kwocie miesięcznej,
  - b) odbywających ćwiczenia wojskowe oraz pełniących terytorialną służbę wojskową rotacyjnie, w kwotach dziennych – uwzględniając różne rodzaje służby wojskowej, a także stopień etatowy zajmowanego stanowiska służbowego lub posiadany stopień wojskowy;
- 2) wysokość dodatków do uposażenia zasadniczego, uwzględniając takie same rozwiązania dla wszystkich żołnierzy niezależnie od rodzaju odbywanej lub pełnionej czynnej służby wojskowej.

Rozdział 4

Uposażenie i inne należności pieniężne przysługujące w szczególnych okolicznościach

Art. 35. (uchylony)

Art. 36. W okresie choroby, urlopu i zwolnienia od zajęć służbowych żołnierz zachowuje prawo do pobieranego ostatnio uposażenia i innych należności pieniężnych, z uwzględnieniem powstałych w tym okresie zmian mających wpływ na wysokość uposażenia zasadniczego lub na prawo do dodatków i innych należności pieniężnych.

Art. 37. 1. Żołnierzowi, który został zawieszony w czynnościach służbowych albo tymczasowo aresztowany, zawiesza się od najbliższego terminu płatności wypłatę połowy uposażenia zasadniczego oraz wypłatę dodatków o charakterze stałym.

2. W razie umorzenia postępowania karnego lub dyscyplinarnego albo uniewinnienia prawomocnym wyrokiem sądu lub orzeczeniem dyscyplinarnym żołnierz otrzymuje zawieszoną część uposażenia wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie od dnia, w którym uposażenie stało się wymagalne, choćby umorzenie lub uniewinnienie nastąpiło po zwolnieniu żołnierza z czynnej służby wojskowej.

Art. 38. 1. Żołnierzowi odbywającemu w czasie pełnienia czynnej służby wojskowej karę pozbawienia wolności (aresztu wojskowego) nie wypłaca się uposażenia od najbliższego terminu płatności.

2. Żołnierzowi odbywającemu dyscyplinarną karę aresztu koszarowego lub izolacyjnego wypłaca się, za czas odbywania tej kary, połowę uposażenia

zasadniczego. Jeżeli żołnierz pobrał już uposażenie w pełnej wysokości, potrąca się mu odpowiednią część uposażenia przy najbliższej wypłacie.

Art. 39. 1. Żołnierzowi, który samowolnie opuścił swoją jednostkę lub miejsce służbowe albo poza nimi pozostaje, zawiesza się wypłatę uposażenia. W razie uznania nieobecności za usprawiedliwioną, wypłaca się żołnierzowi zawieszony uposażenie.

2. Za każdy dzień nieusprawiedliwionej nieobecności żołnierz traci prawo do 1/30 części uposażenia miesięcznego. Odpowiednią kwotę potrąca się przy najbliższej wypłacie uposażenia.

3. Przepis ust. 2 stosuje się odpowiednio w razie stwierdzenia zawinionej przez żołnierza niemożności pełnienia obowiązków służbowych.

Rozdział 5

Potrącenia z uposażenia

Art. 40. 1. Z uposażenia żołnierza pełniącego okresową służbę wojskową mogą być dokonywane potrącenia w granicach i na zasadach określonych w przepisach szczególnych stosowanych do wynagrodzeń za pracę, z zastrzeżeniem ust. 2 i 3 oraz art. 43.

2. Przez uposażenie, o którym mowa w ust. 1, należy rozumieć uposażenie zasadnicze i dodatki do uposażenia zasadniczego wymienione w art. 27 ust. 1 pkt 1 i 2, ekwiwalent pieniężny za niewykorzystany urlop wypoczynkowy, wymieniony w art. 27 ust. 1 pkt 3, i odprawę, o której mowa w art. 27 ust. 2.

3. Odprawa z tytułu zwolnienia z okresowej służby wojskowej, o której mowa w art. 27 ust. 2, podlega egzekucji wyłącznie na zaspokojenie zaległych świadczeń alimentacyjnych, z uwzględnieniem ograniczeń wynikających z ust. 1.

Art. 41. (uchylony)

Art. 42. 1. Z uposażenia żołnierzy odbywających zasadniczą służbę wojskową, ćwiczenia wojskowe, przeszkolenie wojskowe lub pełniących służbę przygotowawczą albo służbę wojskową w razie ogłoszenia mobilizacji i w czasie wojny mogą być dokonywane potrącenia tylko na zaspokojenie roszczeń z tytułu szkody wyrządzonej jednostce wojskowej i kary pieniężne orzeczone w postępowaniu dyscyplinarnym, z tym że łączna wysokość potrąceń nie może przekroczyć 50% miesięcznego uposażenia.

2. Przepis ust. 1 stosuje się odpowiednio do odpraw, o których mowa w art. 32 ust. 1, 3 i 4.

Art. 43. 1. Przepisów art. 40 i art. 42 nie stosuje się do zaliczek pobranych przez żołnierza do rozliczenia, które potrąca się z uposażenia i innych należności pieniężnych w pełnej wysokości, niezależnie od potrąceń dokonywanych z innych tytułów.

2. Z uposażenia, o którym mowa w art. 40 ust. 1, dokonuje się potrąceń na podstawie prawomocnego orzeczenia o wymierzeniu kary pieniężnej, wydanego w postępowaniu dyscyplinarnym.

Art. 44. (uchylony)

Rozdział 6

Przepisy szczegółowe, przejściowe i końcowe

Art. 45. (uchylony)

Art. 45a. 1. Wypłata uposażeń oraz innych należności pieniężnych następuje w formie bezpośredniej lub na rachunek w banku wskazanym przez żołnierza, a w szczególnie uzasadnionych przypadkach należność może być przesłana na adres wskazany przez żołnierza.

2. Minister Obrony Narodowej określi, w drodze rozporządzenia:

- 1) terminy płatności uposażenia, dodatków do uposażenia i innych należności pieniężnych oraz tryb ich wypłacania, uwzględniając sposób wypłaty określony w art. 7 ust. 1a i 1b;
- 2) tryb pokrywania przez Siły Zbrojne Rzeczypospolitej Polskiej kosztów pogrzebu żołnierzy w czynnej służbie wojskowej, z wyłączeniem służby okresowej, organy wojskowe właściwe w tych sprawach oraz maksymalną wysokość kosztów pogrzebu żołnierza pokrywanych z budżetu państwa z części, której dysponentem jest Minister Obrony Narodowej, uwzględniając miejsce pełnienia służby przez żołnierza, rzeczywiste koszty pogrzebu i koszty związane z przewozem zwłok do miejscowości, w której zmarły żołnierz ma być pochowany.

Art. 46. Do należności przysługujących żołnierzom na podstawie odrębnych przepisów z tytułu umundurowania, wyżywienia, zakwaterowania lub innych świadczeń stosuje się odpowiednio przepisy art. 9.

Art. 47. W razie ogłoszenia mobilizacji, w czasie stanu wojennego lub w czasie wojny żołnierze pełniący czynną służbę wojskową otrzymują uposażenie i inne należności pieniężne w wysokości i na zasadach określonych jak dla żołnierzy

zawodowych w przepisach ustawy z dnia 11 września 2003 r. o służbie wojskowej żołnierzy zawodowych.

Art. 48. (uchylony)